

Förvaltningsutskottet

Verksamhetsberättelse 2020 dataombudsmannens byrå

Verksamhetsberättelse 2019 dataombudsmannens byrå

INLEDNING

Remiss

Verksamhetsberättelse 2020 dataombudsmannens byrå (B 9/2021 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande.

Verksamhetsberättelse 2019 dataombudsmannens byrå (B 13/2020 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- dataombudsman Anu Talus, Dataombudsmannens byrå.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Förvaltningsutskottet sambehandlar i sitt betänkande 2019 och 2020 års verksamhetsberättelser från dataombudsmannens byrå (B 13/2020 rd och B 9/2021 rd). Skyldigheten att upprätta en verksamhetsberättelse grundar sig på artikel 59 i Europeiska unionens allmänna dataskyddsförordning¹. Bestämmelser om denna skyldighet finns också i 14 § i dataskyddslagen (1050/2018). Enligt paragrafen ska dataombudsmannen utarbeta en årlig rapport om sin verksamhet enligt artikel 59 i dataskyddsförordningen och lämna den till riksdagen och statsrådet. Verksamhetsrapporten ska hållas allmänt tillgänglig. Artikel 59 i dataskyddsförordningen förutsätter dessutom att verksamhetsrapporten görs tillgänglig för kommissionen och Europeiska dataskyddsstyrelsen.

---

1 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Betänkande FvUB 1/2022 rd

Verksamhetsberättelserna för 2019 och 2020 från dataombudsmannens byrå är heltäckande beskrivningar av byråns arbete och verksamhetsfält. Av berättelserna framgår också det reformarbete och utvecklingsarbete som byrån utfört de åren. Dataombudsmannens byrå har under rapporteringsperioden bland annat genomfört en organisationsförändring, effektiviserat behandlingen av ärenden och infört nya rutiner med fokus på kundservice. År 2020 gick den långvariga dataombudsmannen Reijo Aarnio i pension, och den nya dataombudsmannen Anu Talus påbörjade sitt uppdrag.

Det framgår av byråns berättelser hur omfattande räckvidd dataskyddsfrågorna har och hur stor betydelse skyddet för personuppgifter har i egenskap av grundläggande rättighet. Vid dataombudsmannens byrå väcks många olika typer av ärenden. Ombudsmannens uppgifter är omfattande utifrån den allmänna lagstiftningen om dataskydd (artikel 57 i dataskyddsförordningen och 46 § i lag 1054/2018 om behandling av personuppgifter i brottmål och vid upprätthållandet av den nationella säkerheten). Utöver den allmänna lagstiftningen finns det en hel del speciallagstiftning inom olika ministeriers förvaltningsområden som medför uppgifter för dataskyddsmyndigheten. På EU-nivå har det väckts flera förslag till lagstiftning om bland annat utveckling av digitaliseringen. Också förvaltningsutskottet behandlar just nu många förslag som gäller frågor om skydd av personuppgifter. Utskottet vill även i detta sammanhang betona vikten av att hitta en balans mellan dataskyddet och andra skyddsintressen.

Enligt verksamhetsberättelserna har antalet ärenden som anhängiggjorts vid dataombudsmannens byrå ökat, särskilt på grund av de nya uppgifter och befogenheter som tillkom efter det att dataskyddsförordningen trädde i kraft. Vid dataombudsmannens byrå inleddes i januari 2020 ett planmässigt projekt för att avarbeta ärendebalansen. Utskottet välkomnar att antalet behandlade ärenden ökade till 8 449 år 2019 och att antalet behandlade ärenden år 2020 överskred antalet anhängiggjorda ärenden och uppgick till hela 11 310. Utskottet anser det vara viktigt att man fortsätter satsningarna på att få ner den stora ärendebalansen på byrån.

Enligt den utredning som utskottet fått är anmälningarna om personuppgiftsincidenter den största enskilda ärendegruppen vid dataombudsmannens byrå. Åren 2019 och 2020 var andelen anmälningar om personuppgiftsincidenter cirka 39 procent av de anhängiggjorda ärendena. Merparten av anmälningarna har gällt hälso- och sjukvårdssektorn. Däremot har covid-19-pandemin inte lett till någon ökning av särskilt antalet anhängiggjorda ärenden, utan det har snarare handlat om ett ökat behov av rådgivning som syns både i telefontjänsten och på webbsidorna. Utskottet konstaterar att det är viktigt att i ett visst skede börja granska antalet anhängiga ärenden och hur de fördelas på olika ärendegrupper och att bedöma hur lagstiftningen fungerar utifrån de iakttagelser som görs.

De högsta laglighetsövervakarna och grundlagsutskottet har fäst uppmärksamhet vid dataombudsmannens resurser (t.ex. OKV/123/70/2020 och GrUU 4/2021 rd). I verksamhetsberättelserna konstateras det att dataombudsmannens byrå har fått tilläggsresurser för sina uppgifter. Under 2018—2020 ökade anslaget för dataombudsmannens byrå från 2,062 till 3,534 miljoner euro. Antalet anställda ökade från 31 personer 2018 till 48 personer 2020. Förvaltningsutskottet anser att det fortfarande är nödvändigt att säkerställa tillräckliga resurser, även med beaktande av det ovannämnda målet att avarbeta ärendebalansen.

Betänkande FvUB 1/2022 rd

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner ett ställningstagande med anledning av berättelserna B 13/2020 rd och B 9/2021 rd.

Utskottets förslag till ställningstagande

Riksdagen har ingenting att anmärka med anledning av berättelserna.

Helsingfors 2.3.2022

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Riikka Purra saf
vice ordförande Mari-Leena Talvitie saml
medlem Tiina Elo gröna
medlem Eveliina Heinäluoma sd
medlem Hanna Holopainen gröna
medlem Hanna Huttunen cent
medlem Mikko Kärnä cent
medlem Piritta Rantanen sd
medlem Mari Rantanen saf
medlem Matti Semi vänst
medlem Kari Tolvanen saml
medlem Heidi Viljanen sd
ersättare Ben Zyskowicz saml.

Sekreterare var

plenarråd Sanna Helopuro.